

Szárazságtűrő egynyáriak

NYARAINK AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS HATÁSÁRA EGYRE MELEGEBBEK ÉS SZÁRAZABBAK. NEM MINDEN KERTBEN LEHET MEGFELELŐ MÓDON ÖNTÖZNI, A KÖEDÉNYEK, DÉZSÁK PEDIG IGEN GYORSAN KISZÁRADNAK. ETTŐL FÜGGETLENŰL NEM KELL LEMONDANUNK AZ EGNYÁRI NÖVÉNYEKRŐL. TÖBB OLYAN, AKÁR MAGVETÉSSSEL IS EGYSZERŰEN TERMESZTHETŐ EGNYÁRI VIRÁG LÉTEZIK, AMELYEK JÓL TŰRIK A SZÁRAZSÁGOT ÉS A HŐSÉGET. CIKKÜNKBEN NAPPÉNYRE, ÁRNYÉKBA IS AJÁNLUK NÉHÁNYAT.

PAP EDINA

A szárazságtűrő egynyári dísznövények közös jellemzője, hogy leveleik a párolgatás mérséklésére érdekében keskenyek, viaszosak vagy pozsgásak, illetve a fényvisszaverés érdekében ezüstösek. Virágaik kifejezetten élénk színűek, így csalogatják magukhoz a beporzó rovarokat, hiszen magról szaporodnak, így rövid életük alatt mindenképpen szükségük van a beporzásra. Mélyen gyökeresednek, hogy hozzáférhessenek a talaj alsóbb rétegeiben raktározott nedvességhez. Éppen

ezért enyhe teleken akár át is telehetnek, vagy magukat elszórva évről-évre újra megjelenhetnek a kert bármely részében.

Napfénykedvelők

A szárazságtűrés mellett az erős napsütést is jól viseli a hamvaska (*Senecio cineraria*), amely ezüstös, páfrányszerűen szeldelt leveleivel, apró, sárga virágaival jól mutat más, zöldlevelű, élénk virágszínű növény mellett. Gyakran ültetik ágyások szegélyébe. Enyhe teleken, védett helyen áttelelhet. Több év után azonban túlbujáznak, megnyúlik, ezért cserélni kell.

A bársonyvirág, más néven bűdöske az egyik legismertebb egynyári dísznövény. Élénksárga, narancssárga virágaival a napfényt idézi meg a virágágyásokban. Különösen jó szárazság- és hőtűrő faj az apró bársonyvirág (*Tagetes tenuifolia*), amely fátyolszerű, szinte cérnavekony levélkéivel, egyszerű, kisméretű sárga és narancssárga virágaival, bőséges virágzásával kevés öntözés mellett is igen mutatós színfoltja lehet a szegélyágyásoknak. Kerítések tövébe, útszegélybe is ültethetjük (1. kép).

A porcsinrózsa, köznapi nevén kukacvirág (*Portulaca grandiflora*) kiválóan tűri az erős napsütést és a nagy meleget. Húsos, pozsgás szárában és leveleiben nedvességet raktároz. Számtalan színváltozatban létezik a lilától a sárgán, pirosan keresztül a narancssárgáig.

A záporvirág, vagy gazánia (*Gazania* spp.) alacsony, talajra boruló természetével, ezüstöskék, keskeny, lándzsás leveleivel alkalmazkodott a száraz viszonyokhoz. Margarétaszerű virágai sokféle színben pompáznak, a legmutatósabbak a sötét torkú vagy csíkos szirmú változatok (2. kép).

A sétányrózsa (*Lantana camara*) fáso-

dó szárú, egynyáriként nevelt évelő növény. Dél-Amerika és Ausztrália szubtrópusi-trópusi területein gyomnövényként tartják számon. Sokféle virágszínben létezik. A legmutatósabbak azok a változatok, amelyen a friss szirmok narancssárgák, az érettebbek pedig rózsaszínek (3. kép).

Árnyéktűrők

Azokban a kertekben, amelyekben nagyobb fák is nőnek, vannak olyan területek, amelyeket csak a nappal egy részében éri a napfény, vagy egész nap szűrt napfényt kapnak. A szárazságtűrő

egynyáriak között szép számmal vannak olyanok, amelyek árnyékban is szeretnek. Ilyen a sarkantyúka (*Tropaeolum majus*), amely könnyen termeszthető kúszó-terülő egynyári. Virágai sárgák, narancssárgák. A reggeli napsütést, félárnyékot kedveli.

A mindignyíló begónia (*Begonia x semperflorens-cultorum*) viaszos leveleivel alkalmazkodott a szárazsághoz. Fehér, pink, rózsaszín és piros virágú változatai vannak, igénytelensége miatt szívesen ültetik sírokra. Fehér virágú, világoszöld levelű változatait mindenképpen félárnyékba ültessük, mert a nap kifakítja őket.

A kaliforniai kakukkmák (*Eschscholzia californica*) bár jól tűri az erős napsütést, félárnyékban is megbízhatóan hozza napsárga virágait. Tollszerű leveleivel alkalmazkodott a szárazsághoz (főképen).

Az egzotikus szépségű Kleopátra tűjét (*Cleome hassleriana*) akár napfényre is ültethetjük, de árnyékban is szépen díszít halványlila, fehér, halványrózsaszín szirmai közül hosszan kinyúló porzóival. Magas termetű, ezért az ágyások háttérébe, szélvédett

helyre ültessük, mert könnyen megdől.

A kerti pillangóvirág (*Cosmos bipinnatus*) sovány, száraz talajon is igen mutatós. Egyszerű, finomszirmú, pillangószárnyakhoz hasonló virágai fehér, rózsaszín, halványlila színekben pompáznak, de léteznek burgundivörös virágú változatok is. Napfényre, félárnyékba egyaránt ültethetjük, de számára is szélvédett helyet válasszunk (4. kép).

Edényben

A szárazságtűrő növényeket edényben is tarthatjuk. Fontos, hogy azonos fényigényű növényeket társítsunk egymással. Vegyük figyelembe, hogy a tűző napon tartott edényekben, különösen a műanyagból készült, vékonyfalú cserepekben könnyen felforrósodik a talaj, ezért azokat a hűtés érdekében is gyakrabban kell öntözni, mint a kerti földbe ültetett virágokat. A talajnedvességet rendszeresen ellenőrizzük az edényben.

Így gondozzuk

A hő- és szárazságtűrő növények ültetésekor dolgozzunk a talajba tartós hatású műtrágyát, amely egész nyáron át folyamatosan táplálja a növényt. A szemcsékből csak akkor szabadul ki a tápanyag, ha nedvesség éri, amit a növény azonnal hasznosít. A palántákat a jó bokrosodás és bőséges virágzás érdekében egy-két alkalommal csípjük vissza – különösen akkor, ha magunk neveltük a palántát. Az elnyílt virágokat rendszeresen szedjük le a növényről, hogy megakadályozzuk a maghozást, és a növényt folyamatos virágképzésre serkentsük.

